

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. V. An Spiritus privatus sufficienter applicet Verbum Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

bus affert. Obiter autem hîc addo de illa consuetudine dicendi, dari in DEO tres hypostasies. Illa quidem tempore S. Basilii nondum fuit universalis: at verò progressu temporis in Ecclesiam introductus est usus istorum nominum, & defacto omnes dicunt, dari in DEO unam naturam, & tres hypostasies; quia per has modò, ex determinatione Ecclesiæ, intelliguntur Personæ; cum olim dubitatum sit, an non intelligerentur substantiæ.

206. Ob. 9. Est prorsus incertum, an, quæ Christus, vel Apostoli, ore tenus tantum tradiderunt, incorrupta ad nos devenierint: ergo non potest iis haberi fides certissima, ant. probatur partim ex longitudine temporis, per quam ea, quæ tantum audita sunt, faciliè immutantur; quia homines post diuturnum tempus non amplius bene recordantur: partim ex debilitate memoriæ, & intellectus humani, qui sapissimè rem non integrè retinet: partim ex negligentia, & socordia hominum, qui audita, vel tradita, non sufficienti diligentia conservant: partim etiam ex malitia plurium, qui studiosè aliqua corrumpunt: & sic etiam quædam à SS. Patribus tanquam traditiones Apostolicæ afferuntur, quæ fabulæ sunt.

Resp. retroq. argumentum. Pariter posset dici, esse incertum, an legitimam habeamus adhuc Sacram Scripturam; cum & ista humanitus deperdi, vel augeri, additione etiam librorum integrorum profanorum, vel minui subtractione plurium reverà canonicorum, potuerit: item potuerit etiam corrumpi, aut studiosè à malignis, aut socorditer à negligentibus; vel imperitis descriptoribus, præsertim necdum inventà typographiâ, ante quam diu, non tantum vetus, sed & novum testamentum, scriptum extitit. Nec dubium est, aliquos libros sacros sæpe esse vitiatos. In forma. neg. ant. sicut enim specialis providentia DEI impedivit, ne Sacra Scripturæ omnino perirent, aut ita corrumpere, ut ab Ecclesia corruptio adverti non posset; ita etiam speciali DEI providentiâ, quæ Ecclesiam semper gubernat (ut inferius pluribus ostendimus) est attribuendum, quòd legitimæ traditiones adhuc perseverent.

Accedit, quòd multæ traditiones, saltem libris antiquissimorum Patrum, jam insertæ sint, vel usu constanti, & praxi roborate, ut e. g. observatio jejuniî quadragesimalis, ac paschatis &c. Quòd autem unus, vel alter Pater, aut alius Doctor, & vel maximè plebs indocta, erraverit, non obest; cum & ipsi homines fuerint: quando autem Patres concorditer aliquid tradunt, etiam successivè secundum ordinem temporum, quibus vixerunt, & contrarium ut hæreticum rejiciunt, tunc, si illa res sacris literis non contineatur, ex traditione Apostolica ad nos pervenisse censenda est. Contra secundam conclusionem non est, quod objiciatur, vel quòd non ex dictis 2. 2. (ubi de Sacra Scriptura) solvi queat; unde ad alia pergimus.

R.P. Ant. Mayr. Theol. Tom. I.

ARTICULUS V.

An saltem Spiritus Privatus sufficienter applicet verbum DEI.

207. **P**er spiritum privatum, cui sectarii plurimum tribuunt, & ad eum tanquam ad ultimum asylum confugiunt, nihil aliud intelligitur, quàm illustratio interna, vel intellectio, dictans aliquid credendum, aut faciendum: qua hæretici dicunt, animum interiore cujusque hominis à Spiritu S. intus doceri. Hanc Spiritus S. (ut vocant) interiore illustrationem ipsi statuunt ultimam regulam applicativam credendorum: imò Schvvenfeldiani, ac Libertini, auctoribus Copino, & Quintino, ut refert Bellarminus tom. 1. contr. 1. de verbo DEI. l. 1. c. 1. etiam sacros libros aspernantur, & solas inspirationes internas attendunt: alii autem modestiores Sacram Scripturam recipiunt, sed ejus explicationem ab illa illustratione, seu spiritu privato, petunt. Et si quidem verum esset, quòd Spiritus S. quemvis privatum ita illustraret, utique sufficiens applicatio verbi Divini haberetur: at hoc ipsum Catholici meritò negant, & dicunt, præteritam illam S. Spiritus illustrationem non universaliter omnibus dari, & privatum illum spiritum, quem hæretici adstruunt, non esse Spiritum S. veritatis, & pacis, sed spiritum nequam, mendacii, & contentionum.

208. Dico itaque cum Catholicis omnibus. Spiritus privatus nec absque Scriptura sufficienter docet credenda, nec ipsam Scripturam, seu verbum DEI, ritè applicat. Probatur. Spiritus ille privatus non est infallibilis, sed incertus, & in quibusdam necessariò falsus: ergo non potest esse illustratio Spiritus S. prob. ant. quoad 1. partem. Nullus hæreticus præ altero probare potest, si spiritum privatum esse præ aliorum spiritu legitimum, certum, atque Divinum: ergo spiritus hic privatus est in omnibus incertus. Si antecedens negetur, probari debet veritas spiritus unius præ altero: quod hucusque hæreticorum nullus præstitit, sed neque unquam præstare poterit: id quod mox etiam positivè probabimus.

Prob. jam ant. quoad p. 2. Omnes hæretici, Lutherani, Calvinistæ, & alii, allegant pro se spiritum illum privatum, & interim plurima docent contradictoria: ergo hic spiritus in quibusdam est necessariò falsus; nam contradictoria non possunt simul esse vera. ant. est iterum certum; quia Lutherani, & Calvinistæ, ac alii sectarii, in plurimis inter se dissentiunt. Sic Calvinistæ ex suo spiritu privato recipiunt epistolam S. Jacobi tanquam canonicam: Lutherani eam rejiciunt. Econtra isti admittunt realem Corporis Christi præsentiam, saltem in sumptione Eucharistiæ: negant eam Calvinistæ. Imò ipsi Lutherani circa numerum sacramentorum, circa naturam peccati originalis, circa plurima alia, inter se ipsos dis-

H

sen-

sentiunt: ipsæque Lutherus sibi ipsi sæpissimè contradixit, atque Augustana Confessio toties jam est immutata, ut primam faciem minimè referat.

Quod autem nullus hæreticus præ altero probare possit, spiritum suum aliis esse præferendum, patet; quia nec miraculis, nec prophetiis, nec aliis indicis, se specialiter à DEO missos ostendunt. Sed nec apparet major in una, quàm in altera parte scientia, seu doctrina: & si hæc etiam daretur, tamen non majorem, quàm humanam, adeoque nunquam infallibilem auctoritatem, conciliaret. Nec dicant, se probare spiritum suum ex Scripturis; nam in primis utraque pars Scripturas allegat, cui igitur magis credendum? Scriptura certè clarè uni præ altera palmam non tribuit; unde ejus interpretatione opus est ad aliquid concludendum. Sed iterum una pars ex suo privato spiritu Scripturam interpretatur in hanc, altera in alteram partem: dic OEdipe, quam melius? Accedit, quòd hac ratione probetur spiritus privatus ex Scriptura, legitimè, ut volunt, intellecta, seu ex legitima interpretatione Scripturæ: & hæc ipsa interpretatio probetur ex spiritu privato: quod est ambulare in circulo vitioso.

209. Prob. 2. conclusio. Spiritus privatus non est regula à Christo relicta: ergo. prob. ant. Christus fideles jussit adire Ecclesiam in dubiis; hinc illud *Matth. 18. v. 17. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus, & publicanus*; hinc teste Apostolo *ad Ephes. 4. v. 11. DEUS Ecclesiae dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores, & Doctores, ad consummationem Sanctorum, in opus ministerii, in edificationem corporis Christi*; hinc in Ecclesia, jam primis Apostolorum temporibus, instituta sunt Concilia publica, ad definiendas dubias fidei quæstiones: quæ omnia essent superflua, & inania, si quemlibet hominem privatum Spiritus S. interius in animo doceret: imò etiam ipsi adversarii frustra laborassent, dum conati sunt, suas opiniones tot libris, summo labore editis, stabilire.

Confr. 1. Christus, utpote auctor pacis, & charitatis, voluit, ut omnes idem crederent: atqui, si spiritus privatus, quem hæretici adstruunt, esset norma credendi, quivis crederet, quod vellet, fieretque mera dissensio, & confusio in Ecclesia DEI; cum plurimi ex spiritu suo privato aliis contradicant, ut experientia quotidiana demonstrat. Nec posset jam redargui ullus tanquam hæreticus; cum semper prætexere posset, à spiritu suo se ita doceri: quod tamen est manifestè falsum; cum DEUS, sicut voluit permittere hæreses, ita voluerit, eas agnosci, atque vitari. Et utique Christus voluit, Ecclesiam suam instituere, ut bene ordinatam rempublicam, in qua semper debet esse magistratus publicus, qui lites decidat. Confr. 2. Christus voluit potius homines per alios homines instrui,

quàm per se, vel per Angelos: sic *Act. 9. v. 7. Paulum, cui ipse apparuerat, militat ad Ananiam. Act. 10. v. 5. Cornelium, post apparitionem Angelicam, misit ad Petrum, ut adverteret. S. Augustinus l. 1. de doctrin. Christ. in prologo sub medium.*

210. Prob. concl. 3. Vel spiritus privatus datur in omnibus hominibus, vel tantum in aliquibus: neutrum potest dici: ergo. prob. 1. p. si datur in omnibus omnino, etiam rusticis, atque pueris rationis capacibus, tunc debet admitti, quòd puer, vel rusticus quivis (dummodo, ut aliqui exigunt, Divinum ritè imploret auxilium, & bene rebus Divinis sit affectus) statim absque alia instructione posset discernere veram S. Scripturam, ab omnibus aliis libris, veros articulos fidei ab omnibus falsis: & nunquam deberent hæreticorum ministri ullum ex suis subjectis corrigere, nec ullum esset erroris periculum: quod est evidenter falsum.

Prob. 2. p. Si tantum aliqui habent illum spiritum, debent isti probare, se eo esse donatos; alias, cur magis credat rusticus Lutheranus, quàm Calvinista? Et cur, obsecro, credam, Spiritum S. interius revelasse veritatem aliquot Lutheranis Ministris, vel Calvinistis; & eam celasse tot Summos Pontifices, totque Concilia, ex doctissimis, & piissimis viris, toto orbe convenientibus, collecta? Quodsi dicatur, unum hominem esse doctiorem, quàm alterum, jam dictum est, hanc esse tantum prerogativam majoris auctoritatis humanæ, quæ non sufficit. Dein non est alligatus Spiritus S. doctrinæ humanæ: quin hac ratione orirentur novæ dissensiones, & discordiæ, circa modum, & rationem probandi, quòd e.g. Lutheranus sit doctior Calvinista, vel vicissim; unde rudes nunquam haberent ullam infallibilem regulam, cui se se conformarent: imò nec docti; cum nec ipsi sciant, an Spiritum privatum habeant, & utique possint falli, atque rationem naturalem, vel naturalem noticiam, pro supernaturali illustratione habere: præterquam, quòd & ipsi possint, & quandoque etiam debeant, ab aliis corrigi atque doceri, adeoque non semper præsentem habeant infallibilem assistentiam Spiritus S. Unde, à primo ad ultimum hic spiritus privatus tandem nihil aliud est, quàm cujusque opinio propria, deceptionibus pluribus obnoxia, atque adeo auctoritas nullo modo plusquam humana, & vel maximè fallibilis, consequenter ad fidem nullo modo sufficiens.

211. Nec dicas cum quibusdam, superpremu, ac simul unicum judicem controversiarum fidei, esse Christum, qui per internas inspirationes, seu privatum spiritum loquatur; nam in primis contra hanc replicam militant omnes rationes hucusque contra spiritum privatum allatae. Dein ulterius contra est. Vox judicis, ferentis determinativam sententiam, debet esse publica, & manifesta, non autem occulta, aut dubia, quam litigantes non intelligant, vel quis.

quisque pro se allegare possit; quid enim prodesset, si iudex humanus in tenebris, utrique litigantium seorsim, ac tacite in aures, sententiam diceret, ita, ut neuter perciperet, quid alteri diceret, imò nec iudicis personam, ac vocem, ab alterius persona, ac voce, certo discerneret? Num tali ratione litem componeret? atqui ita se haberet Christus, si, ut adversarii volunt, per spiritum internum privatim cuique loqueretur, ut expendenti patebit.

ARTICULUS VI.

Solvuntur Objectiones.

212. **O**B. 1. Scriptura saepe tradit, nos doceri interius à spiritu privato: ergo hic applicat sufficienter verbum DEI. Antequam ad particulares textus deveniamus, noto, hoc argumentum, saltem juxta Schvvenkfeldianos, & Libertinos, nihil probare; cum hi Scripturæ auctoritatem aspernentur. Dicunt quidem ipsi, hoc argumentum esse ad hominem, scilicet, ad nos, qui Scripturam Sacram veneramus: quod licet verum sit, tamen respectu ipsorum argumentum efficax esse non potest; cum juxta ipsos nitatur fundamento nullius roboris: & ad summum nos argueret inconsequentiae doctrinæ. Sed nempe, quando videntur Sacra Scripturæ, ac SS. Patres aliquid in ipsorum favorem dicere, maximi ponderis sunt: si ipsis aperte adversentur, ut ordinariè fit, nullius momenti habentur. In forma. neg. ant. Jam ad textus particulares, quibus hoc ant. conantur probare. Itaque

213. Ob. 2. Christus Joann. 1. v. 9. dicitur lux vera, quæ illuminat omnem hominem, &c. 6. v. 45. Erunt omnes docibiles DEI. Omnis, qui audit, à Patre, & didicit, venit ad me. item 6. v. 17. Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina, utrum ex DEO sit. &c. 10. v. 16. Vocem meam audient: his, & similibus clarè docemur, Spiritum S. esse internum doctorem, & quemlibet privatim instruere: ergo. Resp. neg. mi. tantum enim dicitur in his textibus, quod DEUS fideles doceat, & ipsi ejus vocem audituri sint: non tamen exprimitur, an vox illa interna sit, an externa: & præsertim minimè dicitur, quod DEUS absque prævia applicatione, per vocem externam facta, interius verbum suum clarè loquatur.

214. Ob. 3. Joann. 14. v. 26. dicitur de Spiritu S. Ille vos docebit omnia. item 1. Joann. 4. v. 1. dicitur: Nolite omni spiritui credere: sed probate spiritus, si ex DEO sint. item psal. 84. v. 9. Audiam, quid loquatur in me Dominus DEUS: ergo Spiritus S. loquitur, docetque interius. Resp. neg. conf. Primus textus non probat, quod Spiritus S. omnia doceat interius absque externa etiam voce: sed ab hoc prorsus abstrahit: imò potissimum ille textus tendit ad solos

Apostolos, quibus specialiter est datus Spiritus S. & ad Ecclesiam, cui etiam Spiritus S. assistentia est promissa. Secundus potius probat oppositum, scilicet interiores animi sensus, & cogitationes probandas esse, an à Spiritu S. sint, vel non: prima autem probatio esse debet, an sint conformes sensui Ecclesiæ.

Tertius textus ad summum probat, dari aliquas illustrationes internas, quibus DEUS alloquatur fideles, quod utique concedimus: sed ex hoc non sequitur, quod illæ illustrationes infundi soleant nullo præcedente magisterio externo: quod ex tanquam tales statim in se ipsis cognoscantur, & discernantur ab inspirationibus mali spiritus, nec ad aliam regulam examinari, aut probari debeant: nec denique sequitur, quod præter has inspirationes non sit Ecclesiæ DEI necessarius alius iudex controversiarum, ad quem, aut in defectu illustrationum, aut in dubio de earum origine, vel intelligentiâ, recurri possit. Hucusque dicta vel maximè confirmantur ex eo, quod nec Christus, nec Evangelistæ, nec Propheta, nec Scripturæ aliæ, ad inveniendam, & probandam veritatem, nos unquam mittant ad spiritum privatum: sed saepe ad Scripturas, saepe ad iudicium sacerdotum &c.

215. Ob. 4. S. Paulus 1. Cor. 2. v. 15. ait: Spiritualis autem judicat omnia, & ipse à nemine judicatur. & 1. Thessal. 4. v. 9. De charitate autem fraternitatis non necesse habemus scribere vobis; ipsi enim à DEO didicistis, ut diligatis invicem. & Matth. 23. v. 8. Vos autem nolite vocari Rabbi; unus enim Magister vester. ergo. Resp. ad 1. quærendo, an non ipsi adversarii saepe judicent suos etiam superintendentes, vel ministros, quos utique spirituales esse concedent? unde, quod spiritualis non judicatur, significat tantum, eum non judicari, in quantum spiritualis est, aut in quantum judicat secundum regulas fidei, atque prudentiæ. Quod autem omnia judicet, iterum non significat, quod per privatum spiritum omnia intelligat: sed quod de omnibus non tantum terrenis, & animalibus (quæ sola novit homo animalis) sed etiam de spiritualibus, & altioribus rebus, saltem de generibus singulorum, licet non de singulis generum, iudicium ferre possit. videatur Canus de locis Theol. l. 2. c. 8. respons. ad 6. & 7.

Alter textus ad summum probat, DEUM unam veritatem, scilicet charitatem fraternam, eis manifestasse: quanquam ex textu non constet, an id factum sit externa instructione, an sine ista: alia autem plurima Thessalonicenses non ita didicerunt; aliàs enim frustra eos Apostolus per epistolam docuisset: imò expresse idem Apostolus cod. cap. ait, eos à se aliquid accepisse, hoc est, instructionem aliquam, secundum quam eos vult ambulare. Tertio textu non prohibet Christus in universum, nomen, & officium magistri (aliàs quomodo